

ШАДЪИВАЦЪ.

II. год.

Богъ е оставио шалу, а њаво лажъ.

Бр. 3.

Нар. послов.

У Београду 3. Фебруара 1851.

Излази покрай Државонародногъ Пратиоца преко веделъ по еданпутъ са образима. Тримесечна му в (безъ Пратиоца в Будилника) цена 2 цванцыка у сребрѹ.

СУПРУЖЕСКО УСХИЊЕНЪ НА БАЛУ.

Една припураста госпа безъ знаня свога мужа, да бы га као изненада обрадовала, начини беле а-льине за балъ, и кадъ дође суђеный часъ, а она се сва у бело обуче и оде на балъ, а мужу ништа не-яви. Тако исто учини и онъ безъ свакогъ догово-ра, то естъ оду на балъ свако о свомъ трошку. Го-сподинъ супругъ начуо е было нешто, да ће му се госпоя супруга у новымъ алынама на балу появи-ти; зато се и онъ улица, како е најболъ могао. Вратъ е морао бити опасанъ нечимъ тврђимъ одъ лике и тако укоченъ као у куряка, а ластинъ репъ высіо е сниже леђа пруженъ и разширенъ као у пауна. Текъ што е онъ дошао на балъ и на вели-ко се огледало одъ пете до главе огледао, яве му, да е већъ ступила у салу њгова госпоя. Онъ іой поига на сусреть. Каква радость! Црика се бели-ла изъ далека као црно оранъ крозъ снегъ. Ко-ракъ по коракъ приближаваше іой се супругъ сма-траюћи е укоченымъ очима, а кадъ е већъ дошао предъ ню тако е было усхиђенъ, да се ніе могао уз-држати, да іой предъ млогима не рекне: „Ахъ Бел-ка! Е ли могуће, да ми тако дивно, башъ као мува у млеку изгледашъ? Белка врло утегнута у мидеръ ніе могла ни узданути, него се топила одъ радости. Дражестно ово позоріе ніе се могао уздржати ша-льивацъ, да своимъ читательима на свомъ 15. (ово-годишнѣмъ 3.) прилогу не представи найвише зато,

да свакій може видити, како отворене боє одећа угаситомъ лицу лепо доликує.

УМСТВОВАНЪ МЛАДОГЪ СТАРОЖЕНЪ.

(Свршетакъ.) Зато добро ми є и ѣутати и овако опасно уподобляванъ ни предъ кимъ па башъ ни предъ найпоузданимъ беѣаромъ не изустити. Но чини ми се и изъ оногъ првогъ могло бы се много коєшта неприлично извести; зато болъ є оканути се оваки и подобны уподобляваня и држати се оногъ простогъ али поузданогъ доказа: да є ударанъ особитогъ на беѣаре пореза праву доброгъ имена и чести супротно, па доста пораза за противнике. Али шта ѣе реѣи бранительи сиротне наодчади? Заръ ѣе они мировати? Они ѣе сву кривицу жалостногъ стаяя овы бедны створеня бацыти на беѣаре. Проклето пусто одушевльнїє кадъ узме ма, онда све руши, што годъ на путу наѣе, онда ти є залудъ разумомъ извїяти и доказивати. И іоштъ они могу успети, те намъ изъ претераногъ човеколюбїя спрамъ наодчади или двогубый порезъ на вратъ набацыти, или изванредный за издржаванъ нъино наметути. Изванредный порезъ быо бы манъ зло, али срамнїє, то єсть докъ се не огугла, па онда є манъ оно зло, коє є євтинїє. То све може лако быти, и мы беѣари по свой прилицы или правїє по неприлицы мораѣемо испити горку чашу. Айде нека буде, али кадъ ѣе веѣъ єданпуть быти строга правда, онда нека буде за свакога, па нека и оженъни, кадъ се єданпуть у кривицы увате, буду подвргнути беѣарскомъ порезу. Кадъ є право, да мы плаѣамо збогъ голе сумнѣ: то є вальда іоштъ двапуть правїє, да они плаѣаю збогъ кривице; што выше я бы кодъ оженъны и найманъ подозренїє сматрао за кривицу и строго казнїю. Но све є то іоштъ цвеѣе и ковилъ, али шта да се чини, ако се безъ свакогъ разлога повыче на беѣарску слободу, да се утамани.

Шта да се чини, ако се и међу нашима нађу юде, те повычу у гласъ: распни, распни бећарску слободу. Да каменосрдни! распните нашу сироту слободу, па шта ћете съ тымъ добыти? Добыћете ту честь, да сте были убице најневиніегъ створеня! Али шта ти мари светина за честь, шта є нъой до најсветіи права човечіи? Зле ми образе открыва моя силна слутня: као да садъ гледимъ и чуемъ, како є светина некимъ подбодена као изъ єдногъ грла гракнула: „Нећемо бећаре, него или (оженѣне) люде или дуовнике.“ Страшно заиста и іоштъ страшніє, ако се об'истини слутня. Е онда є све пропало, на веки пропало, онда ми ништа друго не остає, него прегнути вратъ подъ гвоздену палицу преке нужде, и онда што ће быти єсенасъ, нека буде вечерасъ. Но кудъ самъ се я део, та я самъ іоштъ слободанъ бећаръ. Да слободанъ! али само зато, да будемъ лишень мое слободе. Ей да има ко, да намъ поклони іоштъ само 5 година, да има ко, да се великодушно за насъ заузме и да предложи, да смо (не као досадъ педесете него) текъ педесетпете године пунолетни и прави маіоренти. Та за Бога зашто намъ не бы дали оно, што свакій зна, да є наше; та мы ни одъ когъ не отимамо оны 5 година, него су то наше собствене године. Но најпосле ако и одъ тогъ не буде ништа, рано є іоштъ садъ да се плашимъ оногъ зла, коє се текъ може наслутити, нити ћу збогъ тога да наглимъ и да учинимъ какавъ неразсуданъ поступакъ. Оћу да уживамъ мою бећарску слободу до последнѣгъ часа, па онда штогодъ буде сућено. Само се єдно боимъ, да не ће башъ у време поста уредба за плаћанѣ бећарскогъ пореза изићи, те ћу ограисати. Да се іоштъ промыслимъ, али већъ видимъ, да ћу најпосле морати са женидбомъ ускорити, и онда є све мое мудровањ на веки саранѣно.

ЖЕЛЯ НА БАЛУ. За времена одмора на балу еданъ се фрайлићъ съ познатомъ фрайлицомъ узме исподъ руке и шетали се по сали. Између осталь у той прилицы обычно важны разговора сасвимъ усхићенъ рекне фрайлићъ: „О фрайлице! како су вамъ лепе руке; бапъ бы желіо одъ Васъ ћушку добыти.“ Фрайлица му ладнокрвно одговори: „Истина болъ бы было и добыти ћушку него заслужити; али я мыслимъ, да овде има толико подашны руку, у деленю ћушака, да бы могли лако и безъ особите наручбине сасвимъ здраву ћушку одъ здраве руке добыти!“

НАЙВЕЋИЙ СТРА. Гди є найвећій стра? Найвећій є стра садъ кодъ званичника Срба у Войводству. Тай є стра тако големъ, да у њинимъ обиталиштама немаю одъ њѣга гди да стану никакве србске књиге и новине. Рђавъ примеръ, по коме ако стане србскій народъ волети немачке званичнике него свое, као нито они волу немачке књиге и новине него свое, бапъ неће тако здраво добро быти. Ово ако ніє смешно, а оно є заиста жалостно.

СРАВНЕНІЄ. Славномъ лекару Петиту еданъ познаникъ после дуге у очи хвале рекне: „Вы сте као найискуснїи разчленитель заиста правый господаръ здравля и болести; нема те болести одъ коє вы не бы могли излечити. „На жалость — одговори Петить — ніє тако! Мы лекари подобни смо паризкимъ амалима, кои премда познаю све улице и домове, у коє ствари носе, и опеть не могу знати, шта се у њима свакій данъ догађа.“

ЗУБАТА БЕЗЪ ЗУБА. Была єдна баба, коя є, и ако ніє имала зуба, имала постоянно желю уда-ти се; зато є сваке године, како настану месецѣ, перо за чачканъ зуба у руцы носила, како бы люде обманула, да мысле, да є зубата.

Ахъ Тетка! С.м. могуће, да ми тако губно, даир као мува
у млеку изледаир?

Писаровъ Улаубува 15. (1851. г. број 3.)

